

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Filipa Dienstbiera, soudkyně zpravodajky Mgr. Sylvie Šiškeové a soudce JUDr. Tomáše Langáška v právní věci žalobce: **Ch. K. T.**, zastoupeného Mgr. Vratislavem Tauberem, advokátem se sídlem nám. 28. října 1898/9, Brno, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Nad Štolou 3, Praha 7, o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 17. 11. 2018, č. j. OAM-648/ZA-ZA11-HA08-2018, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Brně ze dne 30. 4. 2020, č. j. 34 Az 15/2018 – 42,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost žalobce **s e o d m í t á** pro nepřijatelnost.
- II. Žádný z účastníků **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

O d ů v o d n ě n í :

I. Vymezení věci a řízení před krajským soudem

[1] Žalovaný v záhlaví uvedeným rozhodnutím neudělil žalobci mezinárodní ochranu podle § 12 až § 14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu. Důvodem žalobcovy žádosti byla zejména skutečnost, že přivykl českým poměrům, líbí se mu zdejší životní styl a životní prostředí. V České republice je navíc jeho manželka umístěna ve výkonu trestu odnětí svobody; žalobce zde chce zůstat, aby ji mohl navštěvovat a posílat jí peníze. Žalobce má rovněž obavu z toho, že v zemi původu uplatní rodina ženy, kterou jeho manželka usmrtila, požadavek na odškodnění. Žalovaný dospěl k závěru, že hlavním důvodem žalobcovy žádosti o mezinárodní ochranu je legalizace jeho pobytu na území České republiky, neboť žalobce pozbyl pobytové oprávnění a chtěl zůstat nablízku své manželce, a žalobci mezinárodní ochranu neudělil.

[2] Žalobce proti rozhodnutí žalovaného brojil žalobou u Krajského soudu v Brně, který ji zamítl. Ve vztahu k neudělení mezinárodní ochrany podle § 12 písm. b) zákona o azylu krajský soud ve shodě se žalovaným nedospěl k závěru, že by žalobce mohl ve vlasti pocítovat odůvodněnou obavu z pronásledování z důvodů uvedených v § 12 písm. b) zákona o azylu, neboť jím tvrzené skutečnosti nelze považovat za azylově relevantní. K otázce humanitárního azylu podle § 14 zákona o azylu krajský soud uvedl, že na jeho udělení není právní nárok, přičemž žalovaný nevybočil z mezí správní uvážení; zabýval se zejména rodinnou, sociální a ekonomickou situací žalobce a rovněž přihlédl k jeho věku a zdravotnímu stavu. K neudělení doplňkové ochrany podle § 14a odst. 1 a odst. 2 písm. d) zákona o azylu krajský soud ve shodě s žalovaným

vedl, že vycestování žalobce v posuzovaném případě nepředstavuje rozpor s mezinárodními závazky České republiky, neboť je na uvážení žalobce, jakým způsobem si v případě svého zájmu dále upraví pobyt na zdejší území v situaci, kdy vlastní neopatrností pozbyl předchozí oprávnění k pobytu.

II. Kasační stížnost a vyjádření žalovaného

[3] V kasační stížnosti žalobce (dále jen „stěžovatel“) uplatnil důvod podle § 103 odst. 1 písm. a) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“).

[4] Podle stěžovatele nebyl v předchozím řízení dostatečně prokázán závěr, že jediným účelem žádosti o mezinárodní ochranu je legalizace jeho pobytu na území České republiky. Hlavním důvodem jeho žádosti byla snaha, aby mohl zůstat ve stavu sloučené rodiny se svou manželkou a umožnil jí kontakt s jejich nezletilým synem (narozeným v roce 2003 – pozn. Nejvyššího správního soudu), který žije ve Vietnamu, v čemž spatřuje důvod pro udělení humanitárního azylu. Podle stěžovatele pak krajský soud bagatelizoval riziko ohrožení stěžovatele ze strany rodiny ženy, kterou žalobcova manželka usmrtila, což způsobuje porušení mezinárodních závazků České republiky. Současně se stěžovatel domnívá, že jsou tím splněny podmínky pro udělení mezinárodní ochrany podle § 12 písm. b) zákona o azylu.

[5] Žalovaný ve vyjádření ke kasační stížnosti uvedl, že námitky stěžovatele nedokládají nezákonnost nebo nepřezkoumatelnost napadeného rozsudku ani rozhodnutí žalovaného. Žalovaný neshledal tvrzení stěžovatele azylově relevantními a trvá na správnosti vydaného rozhodnutí.

III. Posouzení věci Nejvyšším správním soudem

[6] Nejvyšší správní soud při posuzování kasační stížnosti hodnotil, zda jsou splněny podmínky řízení. Kasační stížnost je přípustná. Jelikož se jedná o věc mezinárodní ochrany, zabýval se Nejvyšší správní soud otázkou přijatelnosti kasační stížnosti v souladu s § 104a s. ř. s. Podle tohoto ustanovení jestliže kasační stížnost ve věcech mezinárodní ochrany svým významem podstatně nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatele, odmítne ji Nejvyšší správní soud pro nepřijatelnost.

[7] Institut nepřijatelnosti a jeho dopady do soudního řízení správního Nejvyšší správní soud podrobně vyložil v usnesení ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006 – 39, č. 933/2006 Sb. NSS, v němž interpretoval neurčitý právní pojem „*přesah vlastních zájmů stěžovatele*“. O přijatelnou kasační stížnost se dle výše citovaného rozhodnutí může jednat v následujících typových případech: (1) kasační stížnost se dotýká právních otázek, které dosud nebyly vůbec či nebyly plně řešeny judikaturou Nejvyššího správního soudu; (2) kasační stížnost se týká právních otázek, které jsou dosavadní judikaturou řešeny rozdílně; (3) kasační stížnost bude přijatelná pro potřebu učinit judikaturu odklon; (4) pokud by bylo v napadeném rozhodnutí krajského soudu shledáno zásadní pochybení, které mohlo mít dopad do hmotně právního postavení stěžovatele.

[8] Kasační stížnost je nepřijatelná.

[9] Namítá-li stěžovatel, že v předchozím řízení byly porušeny mezinárodní závazky České republiky v důsledku nerespektování jeho práva na soukromý a rodinný život, je třeba uvést, že judikatura Nejvyššího správního soudu sice nevylučuje, že by zásah do soukromého či rodinného života cizince mohl představovat hrozbu vážné újmy a důvod pro udělení doplňkové ochrany podle § 14a odst. 2 zákona o azylu; vychází však konstantně z toho, že se jedná o výjimečné

pokračování

případy pramenící z mimořádných okolností, např. má-li cizinec manželku, která je českou státní občankou, s níž se mu na území České republiky narodila dcera, přičemž zdravotní stav manželky je závažný a neumožňuje jí starat se o dítě (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 11. 3. 2015, č. j. 3 Azs 256/2014 – 27), nebo žije-li cizinec v České republice fakticky od narození a studuje střední školu, v zemi původu nemá žádné příbuzné a neovládá tamní jazyk (srov. rozsudek ze dne 21. 2. 2019, č. j. 5 Azs 235/2018 – 32). O tak mimořádné okolnosti se ovšem v případě stěžovatele nejedná.

[10] Nejvyšší správní soud k tomu doplňuje, že pokud stěžovatel hodlá svůj soukromý a rodinný život rozvíjet v České republice, měl by se snažit upravit svůj pobytový status podle zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů (dále jen „zákon o pobytu cizinců“), nikoli podle zákona o azylu. Právě ustanovení zákona o pobytu cizinců totiž primárně chrání právo na rodinný a soukromý život zakotvené v čl. 8 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 11. 2008, č. j. 5 Azs 46/2008 – 71).

[11] Pokud jde o obavu stěžovatele z požadavku na vyplacení odškodnění ze strany rodiny ženy, kterou jeho manželka usmrtila, pak lze odkázat na to, že obava z pronásledování ze strany soukromých osob není podle ustálené judikatury Nejvyššího správního soudu bez dalšího důvodem pro udělení mezinárodní ochrany. Odkázat lze např. na rozsudky ze dne 31. 10. 2003, č. j. 4 Azs 23/2003 – 65, nebo ze dne 18. 12. 2003, č. j. 6 Azs 45/2003 – 49. V rozsudku ze dne 13. 9. 2004, č. j. 4 Azs 185/2004 – 45, Nejvyšší správní soud uvedl, že „za pronásledování by mohlo být v souvislosti s obrožením soukromými osobami pokládáno leda odmítnutí veřejné moci poskytnout ochranu před tímto obrožením, pokud by toto odmítnutí mělo typicky povahu šikany ze strany veřejné moci pro některý z důvodů uvedených v § 12 zákona o azylu.“ Obava stěžovatele z jednání soukromých osob v zemi původu je navíc v současné době toliko hypotetická.

[12] Nenárokovostí institutu humanitárního azylu se Nejvyšší správní soud již zabýval v řadě svých rozhodnutí (srov. např. rozsudky ze dne 31. 10. 2003, č. j. 4 Azs 23/2003 – 65, ze dne 22. 1. 2004, č. j. 5 Azs 47/2003 – 48, nebo ze dne 31. 3. 2010, č. j. 6 Azs 55/2009 – 71, či usnesení ze dne 28. 8. 2013, č. j. 3 Azs 14/2013 – 16, ze dne 8. 4. 2016, č. j. 6 Azs 34/2016 – 30, nebo ze dne 22. 2. 2017, č. j. 6 Azs 17/2017 – 28).

[13] Nejvyšší správní soud závěrem připomíná, že mezinárodní ochrana je výjimečným právním institutem, jehož smyslem je poskytnout v zákonem vymezených případech žadateli ochranu, nikoliv však před jakýmkoli negativními jevy v zemi jeho původu. Poskytnutí azylu, resp. doplňkové ochrany, které se v soudním řízení stěžovatel domáhá, je zcela specifickým důvodem pobytu cizince na území České republiky. Nelze je zaměňovat s jinými legálními formami pobytu cizinců na území České republiky, které jsou upraveny zejména v zákoně o pobytu cizinců (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 18. 11. 2004, č. j. 7 Azs 117/2004 – 57).

IV. Závěr a náklady řízení

[14] Ustálená a vnitřně jednotná judikatura Nejvyššího správního soudu tedy poskytuje dostatečnou odpověď na stěžovatelovy námítky. Nejvyšší správní soud rovněž nedospěl k závěru, že by krajský soud hrubě pochybil při výkladu hmotného či procesního práva. Proto Nejvyšší správní soud odmítl kasační stížnost jako nepřijatelnou podle § 104a s. ř. s.

[15] Výrok o náhradě nákladů řízení při odmítnutí kasační stížnosti vychází z § 60 odst. 3 větu první s. ř. s., ve spojení s § 120 s. ř. s, podle nichž žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení, pokud byla kasační stížnost odmítnuta.

Poučení: Proti tomuto usnesení **nejsou** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 21. října 2020

JUDr. Filip Dienstbier
předseda senátu